

दक्षता व गुणनियंत्रण मंडळ यांच्यातर्फे
सार्वजनिक बांधकाम विभागातील
कामांची तपासणी करण्याच्या वार्षिक
मापदंडातील बदल.

महाराष्ट्र शासन
सार्वजनिक बांधकाम विभाग
शासन परिपत्रक क्रमांक : संकीर्ण २०१८/प्र.क्र.१९१/रा.म.२.
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२
दिनांक :- १९ ऑक्टोबर, २०१८

परिपत्रक :-

सार्वजनिक बांधकाम विभागातील विविध योजनांतर्गत हाती घेतलेल्या रस्ते, पूल व इमारती बांधकामांच्या गुणवत्तेबाबतची तपासणी दक्षता व गुणनियंत्रण मंडळातर्फे करण्यात येते. या तपासणीसाठी शासन परिपत्रक क्र.संकीर्ण-२०००/प्र.क्र. १३४/रा.म.२ दि. १५ मे २००२ नुसार मापदंड निश्चित करण्यात आले होते. तथापी सदर शासन परिपत्रकामध्ये विहित केलेल्या तपासणी प्रवर्गांपैकी (अ) हजेरीपटांची तपासणी (ब), भांडार तपासणी व (क) निरीक्षण वाहणे, बांधकाम यंत्रे आणि कार्यशाळा तपासणी (ड) तांत्रिकी प्रशिक्षण वर्ग या प्रवर्गांची तपासणी दक्षता व गुणनियंत्रण मंडळातर्फे केल्या जाणाऱ्या तपासणीमधून वगळून सदर मापदंडामध्ये फेरबदल करणे शासनाच्या विचाराधीन होते.

२. त्यानुषंगाने या परिपत्रकाव्दारे शासन आता असे आदेश देत आहे की, हे परिपत्रक निर्गमित झाल्याच्या दिनांकापासून दक्षता व गुणनियंत्रण मंडळाच्या विविध कामांचे सुधारीत वार्षिक मापदंड खालीलप्रमाणे असतील.

अ.क्र.	तपासणीचे प्रवर्ग	अस्तित्वातील मापदंड	सुधारीत मापदंड
१	कामांची नियतकालिक निरीक्षणे	१९१	१३८
२	कामांची आकस्मिक तपासणी	४८	४८
३	क्षेत्रीय चाचण्यांचे पुनर्विलोकन	१८	३२
४	कामावर गोळा केलेल्या साहित्यांचे चाचणी निष्कर्ष	२४	२७
५	तांत्रिक लेखा परिक्षण	०९	०५
६	हजेरीपटांची तपासणी	२४	००
७	भांडार तपासणी	०४	००
८	निरीक्षण वाहने व बांधकाम यंत्रे आणि कार्यशाळा तपासणी	१०	००
९	तांत्रिक प्रशिक्षण वर्ग	१०	००
	एकूण	३३८	२५०

३. नियतकालिक निरीक्षणाच्या मापदंडाची विगतवारी वेगवेगळ्या प्रवर्गाखालील कामांसाठी पुढीलप्रमाणे राहिल, याची नोंद घ्यावी.

अ.क्र.	प्रवर्ग	अस्तित्वातील विगतवारी	सुधारीत विगतवारी
१	मूळ बांधकामे व इतर	३५ टक्के	४० टक्के
२	हायब्रीड ॲन्युटी अंतर्गत रस्त्यांची कामे	०० टक्के	२० टक्के
३	दुरुस्ती कामे	३० टक्के	३० टक्के
४	मिनी प्लॅन (मा. आमदार /मा.खासदार यांचा स्थानिक विकास कार्यक्रम)	१० टक्के	१० टक्के
५	रोजगार हमी योजना	०५ टक्के	०० टक्के
६	जिल्हा परिषद कामे	२० टक्के	०० टक्के

४. विभागाकडून हाती घेतल्या जाणाऱ्या सर्व कामांची गुणवत्ता राखण्याची जबाबदारी प्रामुख्याने क्षेत्रीय मुख्य अभियंता, अधीक्षक अभियंता, कार्यकारी अभियंता, उप अभियंता व इतर तांत्रिक अधिकारी यांची आहे. तथापी दक्षता व गुणनियंत्रण मंडळाकडून प्रातिनिधीक स्वरूपात तपासणी करण्यासाठी उपरोक्त मापदंड देण्यात आले असून त्यापैकी २५ टक्के कामांची तपासणी ही स्वतः अधीक्षक अभियंता, दक्षता व गुणनियंत्रण मंडळ, कोकणभवन, नवी मुंबई यांनी करणे अनिवार्य राहिल व तसे धारिकेवर स्पष्ट नोंद करणे आवश्यक राहिल.

५. सदर मापदंडानुसार दक्षता व गुणनियंत्रण मंडळाने उपस्थित केलेल्या मुद्द्यांचे अनुपालन वेळीच बांधकाम विभागाच्या संबंधित कार्यकारी अभियंत्यांनी करावयाचे असल्यामुळे, कामांवरील गुणवत्ता राखण्यामध्ये प्रत्यक्ष सहभाग त्या-त्या विभागाच्या क्षेत्रीय अधिकाऱ्यांचा असणे क्रमप्राप्त आहे. त्याकरीता दक्षता व गुणनियंत्रण मंडळाकडून करण्यात आलेल्या तपासणीतून निदर्शनास आणण्यात आलेले दोष त्वरीत दूर करून किंवा त्यांच्या निवारणार्थ आवश्यक कार्यवाही करणे, ही क्षेत्रीय अधिकाऱ्यांची प्राथमिक जबाबदारी आहे व ती सर्वकषरित्या तत्परतेने पार पाडणे बंधनकारक आहे.

६. सार्वजनिक बांधकाम विभागातील विविध योजनांतर्गत रस्ते, पूल व इमारतीची बांधकामे करताना, काही वेळा कामाच्या गुणवत्तेबाबत किंवा खोट्या अथवा जादा मोजमापांसंदर्भात तक्रारी प्राप्त होत असतात. अशा तक्रारीपैकी काही तक्रारींची चौकशी दक्षता व गुणनियंत्रण मंडळातील अधिकाऱ्यांकडून करण्यात येते. परंतु शासनाच्या असे निदर्शनास आले आहे की, अशा तक्रारींच्या अनुषंगाने प्राप्त होणाऱ्या चौकशी अहवालांमध्ये शासनाचे आर्थिक नुकसान झाल्याबाबत ढोबळमानाने नमूद करण्यात येते. यास्तव अशा प्रकारच्या प्राप्त

तक्रारींच्या अनुषंगाने शासन परिपत्रक दगुमं १२/२००३/ प्र.क्र.३३३/सेवा-६ दि ३०/१०/२००३ अन्वये विहीत केलेल्या पध्दतीनुसार कामाची संयुक्त मोजणी करून घेवून त्यानुसार शासनाच्या आर्थिक नुकसानीची परिगणना अधीक्षक अभियंता, कार्यकारी अभियंता व उप अभियंता, दक्षता व गुणनियंत्रण मंडळ यांचे स्वाक्षरीसहीत धारिकेवर ठेवून चौकशी अहवालामध्ये नमूद करावी.

उपरोक्त सूचना हे परिपत्रक निर्गमित केल्याच्या दिनांकापासून अंमलात येतील.

७. सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संकेतांक २०१८१०१९१२४५२२९२१८ असा आहे. हे परिपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(सतीश कोळीकर)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) सार्वजनिक बांधकाम विभागातील सर्व मुख्य अभियंते,
- २) सार्वजनिक बांधकाम विभागातील सर्व अधीक्षक अभियंते (द.व गु.नि.मंडळासहित)
- ३) सार्वजनिक बांधकाम विभागातील सर्व कार्यकारी अभियंते(जि.प.सह)
- ४) सार्वजनिक बांधकाम विभाग मंत्रालयातील सर्व अधिकारी,
- ५) सचिव (रस्ते) यांचे स्वीय सहाय्यक
- ६) सचिव (बांधकामे) यांचे स्वीय सहाय्यक
- ७) मुख्य अभियंता व सह सचिव यांचे स्वीय सहाय्यक
- ८) निवडनस्ती (राम-२).